

Съдържание

1. Новини	2
2. Опазване на книжовното наследство от фондовете на Централната библиотека на БАН чрез дигитализация — ст.н.с. д-р Мария Аргирова-Герасимова, н.с. Даниела Атанасова, Ангел Харалампиев, Мария Симеонова	3
3. Справочниците като мета-информационен език на организацията на знанията — ст.н.с. д-р Никола Казански	11
4. Архивните документи за проф. Николай Глубоковски — Кина Станева	14
5. Интерактивно слово за заветите и настоящето — Тервел Силиянов	17
6. Изложби в Централната сграда на Българската академия на науките — Лидия Чолпанова	18
7. Предстоящи годишнини на членове на Българската академия на науките (1869-2010) — Стефка Хрусанова	20
8. Книги от Академичното издателство „Проф. Марин Дринов”, постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева	23
9. Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева	25

Редакционна колегия: н.с. Даниела Атанасова /отг. ред./, Лидия Чолпанова, Стефка Хрусанова, Евгения Станчева, ст.н.с. д-р Никола Казански

Компютърна обработка на изображения и текст: Мария Ефремова (webmaster@cl.bas.bg)

Адрес за кореспонденция

гр. София 1040

ул. “15-ти ноември” №1

тел: 979 53 79, 979 52 54

<http://www.cl.bas.bg>

E-mail: refer3@cl.bas.bg, refer2@cl.bas.bg, refer1@cl.bas.bg

НОВИНИ

На Международната конференция „Европейска дигитална библиотека — съвременни подходи и политики за опазване и разпространение на културното наследство“, Варна, 23-24 март 2010 г. Директорът на библиотеката Д. Кръстев представи проекта НАБИС-NALIS (www.nalis.bg). Д. Атанасова и Ек. Панчева представиха проекта ATHENA и българското участие в него. (www.libvar.bg)

На Международната конференция „Необходими стъпки за интегриране на България в европейското начинание Еуропеана“, Пловдив, 23-24 април, 2010 г. (www.emilstoianovmer.eu/) Централната библиотека презентира резултатите от използването на автоматизираната система BASLIB за проекта ATHENA.

През май тази година резултатите на ЦБ по международните проекти бяха показани и на:

- Национална конференция „Образованието в информационното общество“, Пловдив, 27-28 май 2010 г.
- Национална конференция с международно участие „Личността в историята“, Стара Загора, май 2010 г.

Директорът на библиотеката Д. Кръстев участва в Работна среща по европейски проекти, Рим, 5 юни 2010 г..

През юни — месеца на руската култура по покана на Столична библиотека Д. Атанасова представи Алманаха „Русские в Болгарии. 1877-2007 гг.“. Срещата премина при засилен интерес от страна на колегите и представители на руската общност в София.

През юни и юли Директорът на библиотеката Д. Кръстев подписа следните договори:

- Договор с Националния археологически институт с музей във връзка с участие на двете институции в международния проект CARARE
- Договор с Общинско предприятие „Стара София“ със СИН за изграждане на база данни „Художествени произведения от фонда на Софийския исторически музей.
- Договор с Националния институт за недвижимо културно наследство за участие в международни проекти за дигитализация на културното наследство.

ДАРЕНИ КНИГИ ПРЕЗ МИНАЛИЯ ВЕК - НЕПОВТОРИМИ КНИЖОВНИ ПАМЕТНИЦИ

Ст.н.с. д-р Мария Аргирова-Герасимова, н.с. Даниела Атанасова

Ангел Харалампиев, Мария Симеонова

E-mail: refer3@cl.bas.bg

Развитието на българското възрожденско общество през втората половина на XIX век налага създаването на обединителен център на народните стремежи към просвета и наука. След няколкогодишна подготовка и подкрепата на най-видните български просветители и революционери през септември 1869 г. в град Браила, Румъния, се полагат основите на първата българска академична институция. Така, девет години преди българите да придобият национална независимост и преди да бъде възстановена българската държава, се създават Българското книжовно дружество (БКД), днес Българска академия на науките (БАН), и неговата книжовна сбирка. 140 години след тази знаменателна дата, сбирката се развива в мощна библиотечна мрежа и се утвърждава като една от най-големите библиотеки в страната. Тя обслужва българската наука и като съчетава традициите с модерните технологии и услуги се превръща в съвременен библиотечно-информационен център с интеграционни връзки с библиотеки в страната и в чужбина. Нейната водеща стратегия е неразривно свързана със стратегията на БАН, с националните интереси, със световните тенденции за опазване на книжовно-историческото наследство и информационно осигуряване на научните и приложните изследвания.

Единният библиотечен фонд днес наброява 1 959 465 тома, като неговото начало и развитие във времето е белязано с многобройни дарения. Академичната библиотека е един от примерите за силата на дарителите в областта на библиотечното дело. Установява се традиция — всички членове на БКД и на БАН да подаряват известно количество екземпляри от своите публикации. В “Периодическо списание” редовно се представят списъци на подарени книги от учени като Васил Златарски, Атанас Иширков, Гаврил Кацаров, Любомир Милетич, Никола Начов, Стоян Романски и др., на които се изказва “гореща благодарност”. Днес Централната библиотека на БАН и 49-те специални библиотеки от нейната мрежа притежават над 160 самотитни и уникални колекции, подарени от учени, обществени дейци, поети, писатели, композитори. Значението на личните сбирки се определя както от внушителния им брой и значителната по обем литература в тях, така и от съдържанието им и от хронологическия обхват на изданията. Това са специално подбрани заглавия на научни съчинения, художествена литература, юбилейни издания, старопечатни книги, карти, нотни издания на български и чужди автори. В тях се отразяват научните, културните и политическите интереси и предпочитания на притежателя. Те носят отпечатък от личността на човека, учения, общественика и са свидетелство за неговата насоченост и нерядко са израз и на характера на притежателя. Многобройните бележки, знаци, писмени реплики, въпроси, възклицания, дори диалози, скици и рисунки на заглавните страници и в полетата на книгите, са красноречив показател за съгласие или несъгласие с написаното, за спор с автора, за раждане на нови идеи, за творческо отношение към текста. Ето защо личните сбирки са неизчерпаем източник за изучаване на личността на учения, твореца, общественика, на културната и политическата среда в исторически аспект. И не на последно място — някои от тези издания са единствени или много редки екземпляри в българските библиотеки. Тук ще се спрем само на една малка част от тези уникални заглавия.

Сред първите лични библиотеки, подарени след преименуването на Българското книжовно дружество в Българска академия на науките през 1911 г., е тази на математика и картографа, почетния член на Академията Г. Я. Кирков. През 1917 г. той дарява своята колекция от богато илюстрирани преводи на класически художествени произведения. Политическият деец и публицистът, сътрудникът на Г. С. Раковски във вестник “Дунавски лебед” и участникът в Първата българска легия, редовният член на БАН Иван Касабов предава

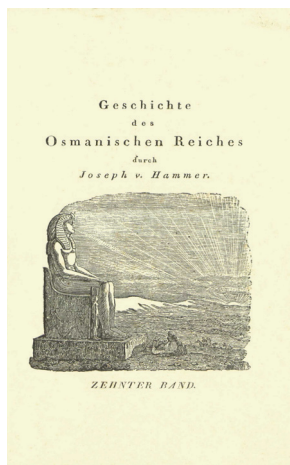
през същата година своята библиотека, която съдържа заглавия от многотомната история на Франция от Ф. Гизо, съчинения на Ш. Монтескьо, трудове на Л. Фойербах. През 1919 г. действителният член на БАН, етнограф, фолклорист и общественик Атанас Илиев прави ценен дар - вестниците "Марица", "Южна България", "Народен глас", "Независимост", "Съединение", "Ред", "Земледелец", "Работник", "Знаме", "Съдебен вестник", "Търновска конституция", "Български глас", "Зорница".

През 1929 г., постъпват две значителни дарения от Никола Милев и Марко Балабанов. Личната библиотека на Никола Милев — историк и общественик, автор на многобройни публикации по българска история и история на балканските страни, се подарява от Комитет, поел грижа за неговото научно наследство, но при условие, че книгите ще се пазят в отделен шкаф и ще се ползват само в академичната библиотека. Всички издания носят специален елипсовиден

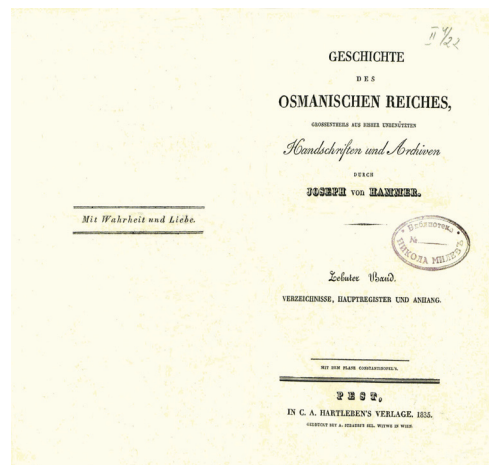

DEMMLER, A. Campagnes des russes dans la Turquie d'Europe en 1828 et 1829 (Paris, 1854)

печат с надпис "Библиотека Никола Милев". Колекцията съдържа 604 заглавия в 832 т., сред които издания от XVI, XVII и XVIII в.. Като например FOLIETA Uberti. De causis magnitudinis imperii turcici et virtutis ad felicitatis turcarum in belis perpetuae (1594); TURCICI Imperii status (1634). Най-значителен дял съставлява литературата в областта на историческите науки. Това са издания, посветени на историята на България и на балканските държави и народи, на Османската империя, на руско-турските войни: HOUSSATE, A. Memoires historiques, politiques, critiques (1724); GESCHICHTE des osmanischen Reiches von seiner Entstehung bis auf die neusten Zeiten (Wien, 1811) - двутомно издание с черно-бели илюстрации, свързани с текста; HAMMER, J. Geschichte des osmanischen Reiches (Wien, 1828); DEMMLER, A. Campagnes des russes dans la Turquie d'Europe en 1828 et 1829 (Paris, 1854) — описание на военните действия и в специална вложка две

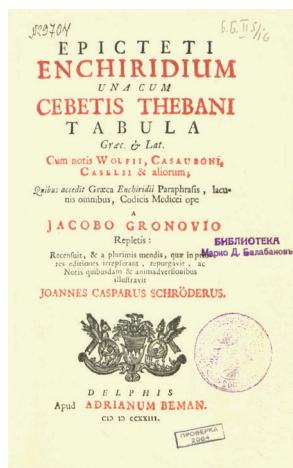

HAMMER, J. Geschichte des osmanischen Reiches (Wien, 1828)

карти на Балканския полуостров и на Добруджа. На заглавната страница е изобразен стилизиран герб с оръжия и бойни тръби; LAVELEE, Th. Histoire de la Turquie (1859) и т. н. Голям е броят и на изданията - творби на антични автори, на български и чуждестранни поети и писатели: Омир, Фр. Шилер, В. Гюте, Ф. Рабле, А. С. Пушкин, И. С. Тургенев, Ив. Вазов, Л. Каравелов и мн. др. В библиотеката са включени и книги по политически, икономически науки, етнография, философия, религия и право, основно на немски и френски език.

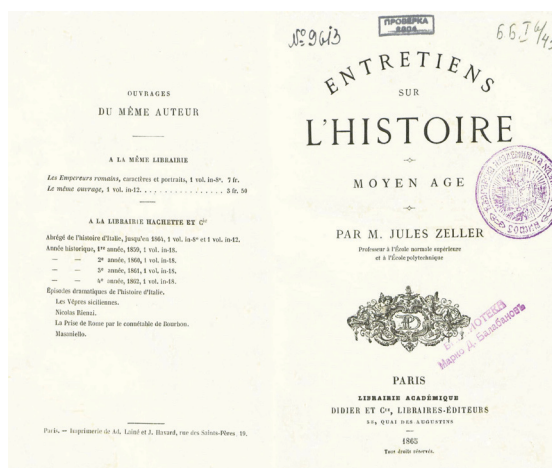
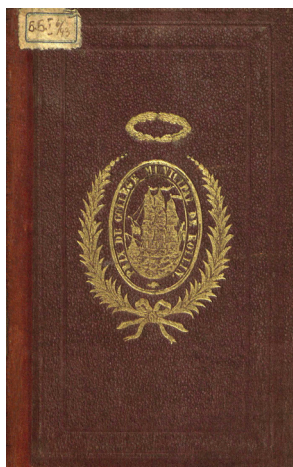
Колекцията на редовния член на БАН Марко Балабанов — юрист, общественик и книжовник, политически и държавен деец, председател на XI Обикновено народно събрание, е предадена от наследниците му. Тя наброява 903 тома, между които много издания

EPICTETI Enchiridionumuna cum Ceбетis Thebani tabula graeca et latina (Delphis, 1723)

на български старопечатни книги. Те носят печат с неговото име “Библиотека Марко Д. Балабанов”. С тях се поставя началото на сбирката на възрожденската книжнина в Централната библиотека. Голяма част от книгите са на гръцки език, богато илюстрирани издания на гръцките класици, а също и съчинения на френски език, библиографски уникати, редки издания, чудесни образци на книгопечатането — TURNFORT, P. Relation d’un voyage du Levant, fait par ordre du roi, 1717 с оригинален екслибрис и цветна шампа; BEAUFORT, L. La republique romaine on plan general de l’ancien gouvernement de Roma (Haye, 1766) със стилно прекрасно цветно оформление на заглавната страница. цветно оформление на вътрешните корици и черно бели илюстрации и карти, чрез които представя стария град Рим, неговите забележителности, оръжия, крепостни стени, монети, а също и текстове за военния и административния статут на града. Всяка отделна част започва и завършва с винетки, които не се повтарят нито веднъж. Или литографското издание LURO, M. Cours d’administration annamite, 1874. Текстът е придружен от китайски йероглифи и богато украсен с винетки. Оригинални цветни винетки украсяват съчинението по гръцка философия EPICTETI Enchiridionumuna cum Ceбетis Thebani tabula graeca et latina (Delphis, 1723). Книгата е с паралелен текст на гръцки и латински език, с черно-бели илюстрации, съдържа юридически и религиозни текстове, включително и кодекс на лекаря. Въпреки че Марко Балабанов е юрист, в неговата библиотека преобладават книги с историческа тематика - история на Древна Гърция, Римската империя, Византия, Европа, Турция, Китай, арабските държави. Например: DE MARLES. Histoire de la domination des Arabes et des Maures en Espagne et en Portugal depuis l’invasion de ces peuples jusqu’a leur expulsion definitive, 1823; HAMMER, J. Histoire de l’Empire ottoman depuis son origine jusqu’a nos jours, 1844; GEFFROY, A. Histoire des etats scandinaves, 1851; КАРАМЗИН, Н. История государства российскогo, 1852 и т.н. На една от книгите ZELLER, M. Jules. Entretiens sur l’histoire de moyen age (Paris, 1865), на гърба на корицата откриваме посвещение от автора за дарение, датирано от 11 август 1868 г. Широко е застъпена и литературата с религиозна тематика - история на християнската църква, свещено писание, библия, богословие, нехристиянски религии, борба на религиите: LA SAINTE Bible, 1841; LES LIVRES sacres de l’Orient, 1875; BARTHELEMY- Saint-Hilaire, J. La Bouddha et sa religion, 1841 и др.

През 1930 г. внукът на Феликс Каниц - Жак Каниц, подарява на Българската академия на науките библиотеката на Феликс Каниц — унгарски археолог, етнограф, пътешественик, известен изследовател на бита, културата и археологията на Балканския полуостров. За своите заслуги

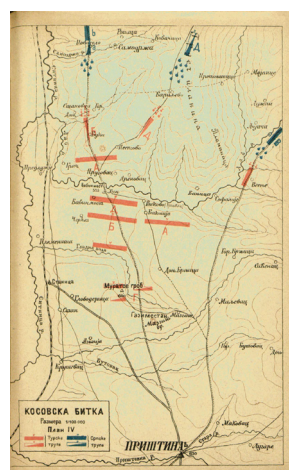
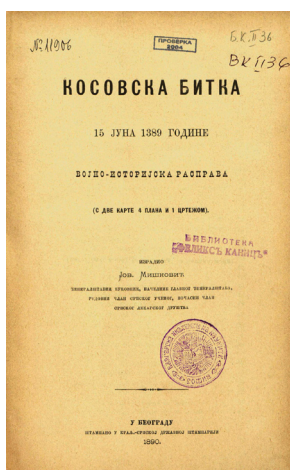
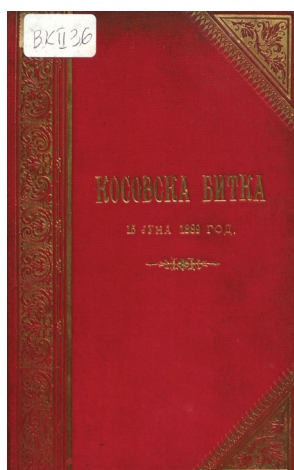
*ZELLER, M. Jules.
Entretiens sur
l'histoire de moyen
age (Paris, 1865)*

през 1884 г. е избран за почетен чуждестранен член на Българското книжовно дружество. Акад. Стоян Романски го нарича маджарски страстен и неуморен изследвач на старопланинските земи. Неговите географски карти са били толкова точни, че са били използвани от руските военновременници през Руско-турската война 1877-1878 г. През 1878 г. император Александър II награждава Феликс Каниц с орден "Св. Светослав" за неговите заслуги за изследване на българските земи, допринесли за успешните военни операции на руската армия.

Библиотеката на Феликс Каниц наброява 836 тома литература, изключително разнообразна както по вид, така и по съдържание, език и хронологични граници на публикуване. Всички издания носят печат с надпис "Библиотека Феликс Каниц".

Сред неговите книги, предимно на немски език, откриваме описания на пътувания из Европейска Турция, карти, албуми, отпечатьци от статии на Ами Буе, на Константин Иречек и др. автори в списания, научни сборници и дори вестници. Отпечатьците са подвързани с твърди корици и са оформени като книги. Този вид издания са характерни за всички лични библиотеки до средата на XX век. Най-ранното издание е от 1693 г. - RADICS, P. Krains Chronist Freiherr von Valvasor. Das Abbild eines Patrioten. S. I. (1693); или JOVANOVIĆ-Batur Dr. Organisation und Verhältnisse des Guseendheitswesens im Konigreich Serbien (Budapest, 1768); CAMPE, J. H. Theophron oder der erfahrene Rathgeber für die unerfahrene Jugend (Wien, 1787). В тематично отношение широко са застъпени книгите по география, военна история - военно изкуство, история на сражения, войни, стратегии, тактика, бойни полета, военно разузнаване: MANNSTRT, K. Geographie der Gricchen und Romer. Landshut (1812); Die FRANZOSISCHE REVOLUTION. Von 1789 bis 1836 (Berlin, 1836). Особен интерес представляват записи на немски език на гърба на заглавната страница, направени вероятно от самия Феликс Каниц. Отбелязани са години и текст към тях. Някои от годините са писани с червено мастило и вероятно са представлявали особен интерес за Ф. Каниц.

Други не по-малко ценни заглавия са: HERDER, S. A. Bergmanische Reise in Serbien in Auftrag der Fürstlich-Serbischen Regierung ausgeführt im Jahre 1835 (1846); PLINIUS dem Jungsten. Die kleinen Leiden des Ehestandes (1848); МИШКОВИЧ, Йован. Косовска битка 15 юни 1389 године (Београд, 1890). Книгата е луксозно издание с пурпурна корица и златист надпис с растителни орнаменти. Съдържа описание на битката, 2 карти, 4 плана, 1 чертеж на военните действия. Или издания, третиращи събития, свързани с нашето Освобождение: TROTHA, Th. Der Kampf in Plewna (Berlin, 1878); HUHN, A. Der Kampf der Bulgare um ihre Nationaleinheit (Leipzig, 1886); ДРАГАШЕВИЧ, М. Полоострово Илирско /Балканско/ са гледишта воено (1878); Der RUSSISCH-TURKISCHE Krieg und der Kriegsschauplatz in politischer, ortlicher und militärischer Beziehung (Wien, 1854). Описани са военните действия и са илюстрирани с 6 карти на: Балканския полуостров, Европейска Турция, Константинопол, Босфора и Дарданелите, Черно море, на Кавказ. Вниманието ни привлича наличието на два печата — единият е на БАН, а другият вероятно е на личната библиотека на Феликс Каниц.

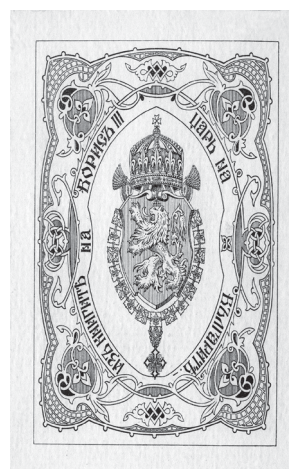
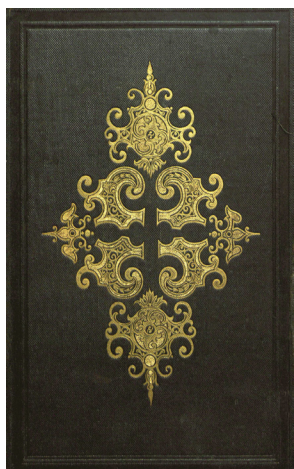

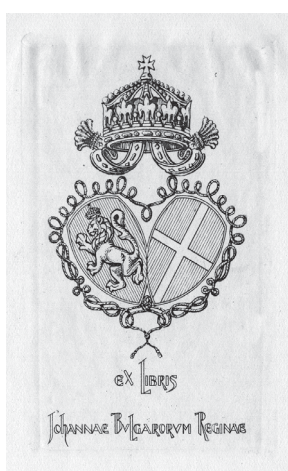
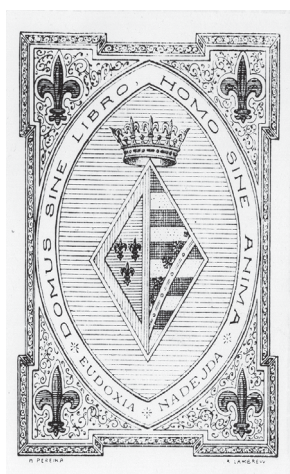
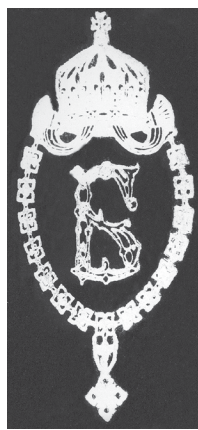
МИШКОВИЧ, Йован. Косовска битка 15 јуни 1389 године (Београд, 1890).

Многобројни са заглавјата художествена литература, както от български, така и от западноевропейски автори, някои от които са шедьоври на полиграфическото изкуство: Balzac, O. Die kleinden Leiden des Ghestandes (Leipzig, 1848). Книгата е с изключително оформление — твърда черна корица със златисти релефни изображения, включва значителен брой илюстрации на герои, свързани с текста. На авантитулната страница в горния десен ъгъл, с молив, е написано с много характерен почерк името “Каниц”.

През 1948 г. Централната библиотека приема част от колекциите на цар Фердинанд I Саксбурготски, цар Борис III, царица Йоанна, княгиня Евдокия и княгиня Надежда или т. н. “царска библиотека” — природонаучна и художествена литература, справочни издания, хербариуми на българската и европейската флора, атласи на животинския свят, албуми, нотни издания, периодика. Книгите са луксозно оформени с кожена, копринена или кадифена подвързия, с позлатени ръбове, заглавия и щампи, с ескизи или рисунки, с екслибриси, вензели, гербове, водни знаци.

На заглавните страници на много от изданията са изписани посвещения от дарители, автори и издатели. Прочувствено е посвещението на генерал-лейтенанта от запаса Никола Жеков, който подарява през 1928 г. своя исторически труд: Българското воинство 1878-1928 г.: Военно-политически поглед върху развитието и бойните дела на нашите въоръжени сили от Освобождението до сега и техното бъдеще (София, 1928). Той пише: “На първия воин Негово Величество Борис III цар на българите — по случай десетгодишнината от царуването му. С чувства на войнишка преданост и с родолюбиви благопожелания за по-чудесно Негово и на

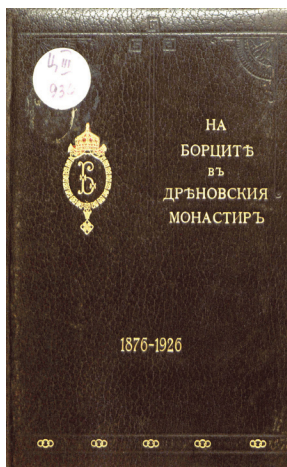

Родината бъдеще. Поздрави поднася Авторът. 3 октомври 1928 г. гр. София”. Това посвещение е изписано два пъти — ръкописно от автора на гърба на корицата и след заглавната страница, но вече с печатен текст “...на целокупното българско воинство и на неговите предводители — княз Александър I, цар Фердинанд I, цар Борис III.” Художественото оформление е изискано и символично. Корицата е в цветовете на знамето на Априлското въстание — в зелени и златни тонове, с винетки и изображение на меч, обвит в лавров венец, лаврови клонки, в които са изписани годините 1878-1928.

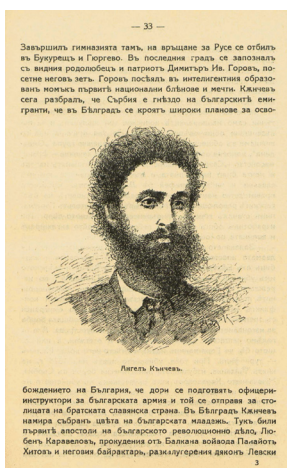
Запомнящ се е и текстът в изданието: **ЖЕКОВ, Ал.** На борците в Дряновския манастир: По случай 50 години от Априлското въстание / С предг. проф. М. Арnaudов (В. Търново, 1926). Изданието е изискано — тъмнокафява твърда корица, с позлатен вензел на цар Борис III и надпис на заглавието. Заглавната страница е оформена в рамка от растителни мотиви и изображение на манастирската

църква. Авторът е написал саморъчно с черно мастило посвещение: “На първия и най-заслужил син на своята родина Н. В. Цар Борис III, като израз на особена почит и преданост. София, 15.V.1929 г. Подпис Н. Жеков”. Освен текстове книгата съдържа и многобройни потрети и снимки на българските революционери и възрожденски дейци - отец Матей Преображенски-Миткалото, Васил Левски, Ангел Кънчев, поп Харитон, Бачо Киро; паметници на героите в Севлиево, Велико Търново, Дряновския манастир, паметник на отец Матей Преображенски; снимки на Дряновския манастир и др.

Бихме могли да посочим и: **ЮБИЛЕЙНА** книга : Исторически преглед на медицинската част и медицинската книжнина в България 15 август 1878 — 15 август 1903 / Под ред. на д-р

ЖЕКОВ, Ал. На борците в Дряновския манастир: По случай 50 години от Априлското въстание / С предг. проф. М. Арnaudов (В. Търново, 1926)

букви - с червено, винетките — плетеници в черно, синьо, червено, зелено и кафяво. В горния ляв ъгъл е изписано "София август 1937".

Изданието „СБОРНИК на действующите съдебни закони в княжество България (София, 1896)» е луксозно, оформено с твърда светла бежово-розова корица, върху която в рамка с растителни мотиви е изобразен гербът на България. Краищата на листовите са златистоожълти. То представя българската законова база за периода 1878-1896 г., като първият публикуван текст е "Конституция на Българското Княжество в съответствие с измененията, приети от IV Велико народно събрание 15 май 1893 г." В края следва Списък на всички, подписали тази конституция: председател на Великото народно събрание Д. Петков, подпредседатели, министър-председател С. Стамболов, министри, народни представители, секретари, квестори.

Сред многобройните книги на чужди езици бихме посочили две много характерни заглавия като художествено оформление на библиотеката на царската фамилия: HÖLUB, Emil. Sieben Jahre in Süd-Afrika (Wien, 1881). Изданието е изключително красиво оформено — твърда тъмнозелена корица, на която в златиста рамка са изписани авторът и заглавието, представен е и африкански пейзаж. На заглавната страница е разположен портрет на автора. Освен познавателни текстове за растителния и животински свят, за населението — бит, земеделие, ловуване и др., в книгата са включени значителен брой черно бели илюстрации, които обогатяват съдържанието — ловни и битови сцени, пейзажи, градове, села, цветна карта на Южна Африка.

М. Русев (София, 1904) - тъмнозелена корица, на която със златисто са изобразени: герб на България, вензел с растителни мотиви и надпис "На негово Царско Височество Фердинанд I Цар на България. От българските лекари". Изданието има и втора копринена корица в бледорозов цвят и позлатен надпис на заглавието.

Изискано е изписано и посвещението в книгата: ХИНЧЕВА, Люба и Злати Златев. Библиография на лесо-въдната книжнина, излязла на български от Освобождението до 1937 г. (София, 1937). На авантитулната страница, в стилна цветна винетка, е поместено и посвещението "На Негово Царско Височество Княз Симеон Търновски. Поднасяме в дар настоящия ни скромнен труд, където може да се види какво е написано на български за нашето горско, ловно и рибно стопанство от освобождението на България до Неговото раждане". От авторите Люба Г. Хинчева, Злати М. Златев, учител в Държ. Средно Тех. Училище "Цар Борис III". Оформлението е много стилно — твърда тъмночервена корица, върху която е изобразен вензелът на цар Симеон, който е роден през същата година. Това е единствената книга с подобен вензел в колекцията, притежавана от Централната библиотека. Текстът е изписан с черно мастило, главните

През последните двадесет години сред подарените библиотеки са тези на писателя Стоян Михайловски, на проф. Николай Дилевски с книги от XVII до XX в., на проф. Тома Ст. Томов, на писателя Вичо Иванов, на военния историк Ярослав Йоцов, на акад. Ангел Балевски, на акад. Благовест Сендов, на чл.-кор. Атанас Стойков и др.

Лични колекции се съхраняват и във фондовете на специалните библиотеки. Сред многобройните обособени сбирки може да споменем тези на акад. Богдан Филев, акад. Георги Наджаков, акад. Даки Йорданов, акад. Дончо Костов, акад. Стефан Ангелов, акад. Методи Попов, акад. Любомир Кръстанов, акад. Иван Костов, проф. Петър Мутафчиев, на чл.-кор полковник Петър Дървингов (1080 тома книги, от които 82 тома на арабски език), на акад. Тодор Павлов, проф. Добри Христов, на оперния певец Стефан Македонски, на поета, преводача и драматурга, редовния член на БАН Николай Лилиев, на акад. Стефан Младенов (2148 тома книги и 298 тома периодични издания), на акад. Гаврил Кацаров (2265 тома книги, списания и отпечатъци по стара история и археология) и много други. Колекцията на Николай Лилиев съдържа 2848 тома - произведения на български и чуждестранни писатели и поети в превод и оригинал, книги по литературознание, литературна критика, драматургия. Личната библиотека на поета и преводача Асен Разцветников с обем от 934 тома е подарена през 1967 г. от неговите близки. В нея са включени стихосбирки, романи, литературни сборници, антологии, мемоари, хроники, биографии, юбилейни сборници, енциклопедични издания. Върху заглавните страници изследователите откриват 245 автографа, между които тези на Йордан Йовков, Елисавета Багряна, Димитър Талев и др.

Личните библиотеки и сбирки са ценна част от академичния библиотечен фонд. Те са принос и в националния фонд със своето съдържание, историческа значимост за развитието на науката, за облика на притежателите, за творческия им път, за научните и лични контакти, за приноса на българския учен, писател, поет, обществен деец в световната наука и култура. Централната библиотека насочва своята дейност към разработване и участие в международни проекти за дигитализация на уникалните издания с Британската библиотека, с Библиотеката на Руската академия на науките, с други европейски библиотеки, с цел тяхното опазване и осигуряване на неограничен достъп на потребителите. Централната библиотека на Българската академия на науките и в бъдеще ще продължава да събира, грижливо да съхранява и разкрива за поколенията своето книжовно богатство - значима част от културната история на България.

Превръщането на ЦБ на БАН в съвременна дигитална библиотека ще осигури опазването и разпространението на редките и ценни книги и периодични издания, а също така и на уникалните сбирки на български учени, писатели и общественици.

Дигитализацията сама по себе си създава масиви от сканирани образи, но по-важното е организацията на мета данните в бази от данни, което позволява бърз и ефективен достъп до информацията.

В ЦБ на БАН за създаването на електронен каталог се използва библиотечната система ALEPH 500. Изработеният модел за описание на старопечатни книги и ръкописи е във формат MARC 21, което позволява комуникативност на записите с други библиотечни системи и обмен на информация.

СПРАВОЧНИЦИТЕ КАТО МЕТА-ИНФОРМАЦИОНЕН ЕЗИК НА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ЗНАНИЯТА

ст.н.с. д-р Никола Казански, E-mail: refer2@cl.bas.bg

Всички цивилизации произвеждат и акумулират знания. Тези знания имат определена, и в различна степен формална организация. Проблемът за организацията на знанията се решава в науката и научноприложната дейност по различни начини.

Справочната литература (енциклопедии, речници, алманаси, библиографии) възниква на определен етап от узряването на всяка организация на знанията. По своята същност тя представлява мета-информационен език, чрез който се осъществява когнитивната комуникация вътре и между различните култури и научноизследователски структури. Всъщност съвременната информационна цивилизация от когнитивен аспект е преди всичко култура на справочните знания и техните носители. Справочната литература може най-общо да се раздели на обща и специализирана (по определени класификационни системи на отраслите на знанието).

Класически пример на систематизация на справочната литература е известният американски “Пътеводител на справочниците” (Guide to Reference Books), чието първо издание е от 1902 г. Развитието на съвременните информационни технологии и по-специално Интернет допринасят за революционизиране на обхвата и бързината на достъп до справочниците. Интернет като интерактивна мета-информационна среда дава неограничени (но не винаги достатъчно и правилно използвани) възможности чрез кръстосани връзки и препратки на различни системни нива (йерархични, систематични, семантични и мултимедийни) за максималното превръщане на информационната вселена в подредена система от справочни бази данни. Проблемът за оптимизирането на този процес става все по-остър с увеличаването на обема, обхвата и технологическите възможности на кибер-пространството. Практическите изследвания показват, че правилният път е в съчетаването на консервативните методи на организация на справочната информация с (почти) безграничните технологични способности за нейната фасетизация, семиотична миксация, семантична тезауризация, мултимедийна експозиция и др.

СПРАВОЧНАТА ГАЛАКТИКА

Съществуват следните основни типове справочни източници:

- Библиографии
- Енциклопедии
- Речници
- Биографски речници
- Наръчници и компендиуми
- Указатели и пътеводители
- Други справочници

Въпреки че по принцип справочната литература спада към вторичните източници на информация (т.е. представлява резултата на преобразуване на информация, съдържаща се в първични научни документи), на практика ролята на автора или съставителя и степента на преработка превръщат справочния източник в първичен документ с особено висока информационна стойност.

1. Библиографии

Най-общо библиографията може да се определи като “списък на писмените или възпроизведените по всякакъв друг начин записи на цивилизацията”. Библиографията функционира като естествен закон, без който документалния космос би се превърнал в хаос. Още преди повече от 2 хилядолетия в “Таблиците” на Калимах (благодарение на които са запазени библиографски

данни за свитъците в Александрийската библиотека, изгорени по-късно) се явява първичният елемент на библиографията, стоящ в основата на нейната философия — книжното описание. И досега няма особени изменения в това просто тройно правило “АВТОР. Заглавие. Издание”. Пред седналите на Валтасаровия пир на информационните технологии се появява все същият огнен надпис върху черната базалтова стена - на триединното библиографско описание.

Ако разгледаме организацията на знанията в един от нейните ипостаси, а именно като цялостна информационна система, то библиографията се явява визитна картичка на научния документ като първичен елемент на тази система. Единствено само анализът на библиографията на даден научен труд (цитирани издания, ползвана литература), както в количествено (брой на заглавията), така и в качествено отношение (цитирани автори и трудове, език и новост на изданието) може за такова кратко време да ни даде съществени характеристики на последния. Чрез него се разкриват научният ареал, школа или общност на автора, езиковото покритие, новостта на използваната литература и накрая, но не на последно място, библиографската цивилизованост на учения.

В областта на системата на организацията на знанията библиографията има следните по-важни функции:

- Научно-удостоверяваща. Посочва кръгът литература, въз основа на която авторът изгражда своите хипотези и прави научни изводи, както и концептуалната обвързаност с други научни разработки. Прикнижната и пристатийната библиография са атестат, който удостоверява научния характер на дадения документ. Те са също така и свидетелство за честност и етична норма в процеса на научното творчество. По такъв начин библиографията е *conditio sine qua non* за приемането или допускането на даден документ в научното обръщение.
- Научно-доказателствена. Библиографията е естествена основа и среда на цитирането — този инструмент за обосноваване, отхвърляне или критика на дадена научна теза или постулат.
- Научно-оценъчна. Отново цитирането като неразделен атрибут на библиографията служи за една от международно признатите единици за количествена оценка на научното творчество. Броят на цитиранията на дадено научно произведение засега е единственият сравнително обективен критерий за значението и влиянието на последното в научната общност.
- Научно-комуникационна. Системата на общата и специалната библиография осигурява базовата вторична информация за целия документален поток (на национално и международно равнище) от научни трудове и разработки.

Библиографията в никакъв случай не може да се счита само за някаква формална информационна “рамка” на научното изследване. Самият процес на научното творчество и организацията на знанията вътре в него е вътрешно обвързана с процеса на библиографското издирване, описание и цитиране при което само малка част намира пряк видим израз в библиографския апарат на научния документ. Така например известно е, че самият процес на проучване на литературата, свързана с дадена тема (когато част от нея се отхвърля, а друга се включва в библиографската основа на изследването) върви успоредно и даже изпреварва процеса на научното осмисляне на фактите, където едни хипотези се отхвърлят, а други се приемат до окончателното оформяне на дадена теория или теза. Много често изборът на литературата, която ще бъде анализирана се извършва само въз основа на библиографската информация. Това естествено създава риск от информационен “шум”, който може да бъде сведен до оптималния минимум при познаване спецификата и възможностите на библиографията. Недостатъчно детайлизираното и често пъти неточно библиографско оформление на научните документи намалява не само комуникативната, но и когнитивната им стойност.

2. Енциклопедии

Терминът идва от старогръцки и означава “кръг от знания”. Те са едни от основните

елементи в организацията на знанията. По обхвата си те биват общи или универсални и специални или отраслови. Тяхната функция е определена афористично от американския науковед Джордж Сартън така: “Мъдро е да използваш енциклопедиите като първо помагало; опасно е да ги пренебрегнеш; неразумно е да разчиташ прекалено много на тях”.

Енциклопедията може да се дефинира като систематизиран свод на знанието. Тя отговаря на въпросите “какво”, “кога”, “как”, “къде” и “защо”.

Същественото в една енциклопедия е не толкова нейният обем, колкото кръгът от знания, който обхваща. Във връзка с това трябва да се изтъкне, че енциклопедиите по отделни отрасли на знанието и даже отделни теми са не по-малко значими от общите енциклопедии като например известните “Британика”, “Ларус”, “Американа” или “Большая советская”. Напоследък се забелязва явен бум именно на отрасловите енциклопедии. В едно от последните издания на третичния документален източник на информация “Речник на речниците” (“Dictionary of Dictionaries” London, 1993) са включени повече от 6 000 справочни извора, много от които са енциклопедични издания.

Оценката на една енциклопедия може да се извърши по шест основни критерия, а именно: авторитетност, обхват, подреждане, разработка, формат; специални характеристики. Авторитетността зависи от авторитета на издателя, авторите и предишните издания. Обхватът се преценява от заявеното и реалното покритие на темите в статиите, както и от техния баланс. Подреждането се определя от вътрешната организация, индексите и цялостния справочен апарат на изданието. При разработката важно значение имат стилът, обективността и точността на изложението и данните. И досега даже в такова авторитетно издание като “Енциклопедия Британика” има множество груби грешки и пропуски в статията, посветена на България. Форматът се отнася до такива технически детайли като подвързията, хартията, странирането, илюстрациите и картите. Тези на пръв поглед второстепенни детайли имат много голямо значение за ефективното ползване и информационната стойност на изданието. От не по-малко значение са специалните характеристики като библиография, период на актуализиране, учебни помощни средства и други.

3. Речници

Азбучното подреждане на езиковите речници стои в основата на подреждането на повечето справочни издания. Особено място заемат биографските и биобиблиографските речници, които очертават дейността на учените и изследователите.

Съвременни тенденции при справочните издания и тяхното използване

Революцията в информационните технологии от последното десетилетие доведе до следните последствия в областта на справочната галактика като мета-език на организацията на знанията.

- Задълбочаването на диференциацията и взаимовръзката на знанията породиха все по-разширяваща се енциклопедичност — издават се все по-обхватни справочници за все по-тесни отрасли и теми на знанието.
- Световната информационна виртуална мрежа Интернет е изградена и действа като енциклопедична вселена от справочни съзвездия, купове, мъглявини и галактики.
- Философията на организацията на знанията се основава повече от когато и да било на енциклопедичната квинтесенция на справочната мрежа.

**АРХИВНИТЕ ДОКУМЕНТИ
ЗА ПРОФ. НИКОЛАЙ ГЛУБОКОВСКИ
Кина Станева - Научен архив - БАН**

Фондовете на Научния архив на Българската академия на науките съхраняват интересни документи от и до руския богослов и църковен историк, патриарх на православно академично богословие в България и дописен член на БАН проф. Николай Никанорович Глубоковски.

Роден духовник, преминал през всички изпитния на своето време, професор Глубоковски бързо достига заслужено признание като един от най-авторитетните богослови в Европа и Америка. Още с първите стъпки при дипломирането си в Московската духовна академия той е високо оценен от международната православна общност за дисертацията си “ Блажени Теодорит, епископ Кирски”, а вече като

доктор по богословие в Санктпетербургската духовна академия от 1898 год. слага началото на задълбочените системни изследвания на апостолските жития. Основният труд на Глубоковски, тритомното му изследване с повече от 2300 страници “Благочестието на Св. Ап. Павел според произхода и същността му” е наречен от специалистите енциклопедия на знанията по въпроса. Изключително активен църковно-обществен и екуменически деец, той участва в преустройството на духовните училища, а като член на Предсъборното присъствие на Руската православна църква, на Лондонското библейско дружество, като заместник-председател на Православното палестинско дружество и други научни институции, поддържа контакти с много чуждестранни учени-богослови, превежда произведенията им на руски език, участва в международни конференции, чете лекции в чужбина. Той е един от инициаторите и на открития през 1925г. Свето-Сергиевски православен богословски институт в Париж.

Проф. Глубоковски пристига в България през 1923 год. по покана на Софийския университет заедно със съпругата си Анастасия Глубоковская да чете лекции по богословие и Св. Писание на Новия Завет в току-що създадения Богословски факултет.

Във фонда на Васил Златарски¹ се съдържат пет архивни единици, свързани с името на проф. Глубоковски. Това са четири писма, писани в периода от 1924 год. до края на 1926 год. от проф. Глубоковски до проф. В. Златарски, по това време ректор на Софийския университет и една фотография. Най-ранното писмо на проф. Глубоковски от 1924 год. е по езикови въпроси и по-конкретно по разясняването на гръцкия глагол „Трй(с)сЯрфц“. В останалите изпраща приложено съобщение за цитиране на т. I, ч. 2 от „История на българската държава през средните векове“ от проф. В. Златарски във френското списание „Revue d'histoire eclesiastique“, цитат от „Обща църковна история“ на Н. Попович и брошурата „Суждения г. проф. Мих. Поскова с Болгари и некоторых болгарских учреждений и деятелях по эго письмам к профессору Н. Глубовскому“. В последното от писмата си Глубоковски описва състоянието на Богословския факултет през 1926 год. На фотография от 1925 год. двамата учени са заедно с други лица пред Френския институт в София. Проф. Глубоковски е четвърти от ляво, в цял ръст, в цивилно облекло.

Интересни за проучване материали се съдържат и във фонда² на Варненския и Преславски митрополит Симеон. Съдържателна е преписката между митрополит Симеон и проф. Глубоковски от 15 бр. писма в ръкопис. Периодът включва времето още от първия ден на пристигането на проф. Глубоковски в България на 4 юли 1923 год. до последните дни на 1928 год.

Писмата съдържат основно размяна на поздравления и благопожелания по повод различни православни празници. Стилът на писане на проф. Глубоковски е много пестелив,

Проф. Николай Глубоковски, проф. Васил Златарски и др. пред Френския институт в София (Проф. Глубоковски — четвъртия отляво), 7 юни 1925 г., НА — БАН

на места почти телеграфен, за разлика от този на митрополит Симеон, но и много откровен, дори доверителен.

Проф. Глубоковски разказва вълнуващо и чисто по човешки споделя както здравословните си проблеми, така и притесненията си доколко неговото присъствие в България ще помогне за духовното ѝ равновесие. Тревожна и напрегната е атмосферата не само в Богословския факултет по това време, но и в цялата страна. Много скоро обаче, със сигурност не на последно място и заради неотменната и категорична подкрепа на митрополит Симеон, проф. Глубоковски вече гори в надеждите и действията си за истинско академично богословие и духовно просвещение не само за младите българи, но и за всичките „духом и кръвом“ братя...

Писмата носят ценна информация не само от чисто битийно естество, надяваме се, ще предизвикат интерес у изследователите с оценката и на двамата автори най-вече на политическия и духовен климат в България в началото на 30-те години на миналия век.

В същия фонд се съхранява и циклостилно копие³ на статия на проф. Глубоковски под заглавие „За реформата на календара и за пасхалията“. Статията (18 машинописни листа) е датирана от м. юли 1924 год., т.е. година след пристигането му в българската столица и по информация върху принадлежащия към нея плик е представена на нарочна комисия по същия въпрос към Св. Митрополия. Съдържанието е развито в четири части: Въведение, I, II и III част, като са правени множество допълнения или разяснения в скоби, някои ръкописни. Посочените източници са дадени различно, вътре в текста и под линия, като там също са правени авторски допълнения в ръкопис. Статията е преведена на български език и се форматира в зависимост от нивото на своя адресат — екуменическото братство, руското емигрантство или само българския читател. Можем да предположим, че преподавателят по богословие е включил и материали от лекциите си, поради което позицията му по въвеждането на новия стил на църковно летоброене е станал достояние на неговите студенти много преди окончателното оформяне на текста.

Живеейки дълги години в емиграция, но никога извън общото културно пространство, проф. Глубоковски не е могъл по никакъв начин да остане встрани не само от ожесточените теологически сблъсъци по въпроса за новия и стария стил, но и от все по-настъпателното в цял свят подменяне на Юлианския календар с новия Григориански. Още с пристигането си във Финландия в средата на 1921 год., той изразява по най-категоричен начин позицията си по необходимостта от въвеждането на новия календарен стил за православната финландска църква. По това време вече е отминал Всерусийският Църковен събор (1917-1918), който издава постановление за строго придържане към стария стил при църковното времеизчисление, но православният свят не остава дълго спокоен.

През 1923 год. е свикан конгрес от патриарх Мелетий Всеpravославния в Константинопол, където се взема решение да се премине към новия стил, но то е отхвърлено от народа. Натискът на западното духовенство продължава и следващият Константинополски патриарх, Григорий VII, въвежда през 1924 год. новия стил за неподвижните празници, оставяйки временно, до свикването на Вселенски събор, празнуването на Пасхата и свързаните с нея църковни празници по старата пасхалия. Под влиянието на Константинополската патриаршия и Румънската църква въвежда новия стил за неподвижните празници. Но източните патриарси на Александрийската, Антиохийската и йерусалимската Църква, в съгласие със свещените събори на своите патриаршии, решително отхвърлят взетото решение за промяна. Също така отрицателно до този момент се отнасят към грамотата на патриарх Григорий за въвеждането на новия стил от 10 март 1924 год. и всички останали православни църкви.

Проф. Глубоковски отново и в тези години, когато е вече в България, продължава да отстоява тезата, че трябва да се гледа винаги критично на прибързаните и спорни становища по църковните въпроси: „... А за Църквата календарът е регулатор на църковния живот, гдето всичко трябва да бъде „благообразно и по чину“⁴. Никакви произволни новизми и чисто лаически изменения тук са недопустими, за да не става църковно разстройство...”.

Анализирайки протичащите сложни процеси в православната църква, той подкрепя изводите си с научно-историческите доводи на най-авторитетните богослови за това време. И до днес респектират философско-логическите и чисто математически разсъждения в полза на Юлианския календар и обвързаността му с разпределянето на християнските празници и най-вече на Пасхата, на професорите от Московската Духовна академия Дмитрий Фьодорович Голубински и Дмитрий Александрович Лебедев, както и на професорите от Санктпетербургската духовна академия Василий Василиевич Болотов и Иван Иванович Соколов.

За Болотов, който е представител през 1899-1900 год. на Св. Синод на Руската Църква в учредената при Руското астрономическо общество Комисия по въпроса за стария и новия календар⁵, Глубовски пише, че този „...авторитет от първи ранг със свършена непоколебимост се изказва в полза на Юлианския календар”, използвайки научно-астрономически и църковно-канонически данни, а прочетения трактат от проф.Соколов пред същата комисия по-късно, произвежда такова впечатление върху нейните членове, „...че те искаха съвсем да прекратят по-нататъшните занятия.” Без да правим пространен анализ на съдържанието на статията, което и не е наша задача, само ще отбележим, че по-нататък авторът се спира на позициите на междуцърковните православни общности, на формите и средствата, с които те също отстояват запазването на стария Юлиански календар.

Не на последно място проф. Глубоковски прави и кратък коментар на състоянието на „църковното и тайнствено взаимоотношение” между българската и гръцката църкви, макар и под черта, познавайки процесите от българска територия още по-добре.

Позицията на проф. Глубоковски по въпроса за въвеждането на Григорианския календар е цитирана пред широк форум за първи път на Московското Всеpravославно съвещание през 1948 год. от Светител Серафим, архиепископ Богучарски, Софийски чудотворец, в доклада му “За новия и стария стил”.

Изключително продуктивен в своята научна и църковно-обществена дейност, проф. Глубоковски е автор на около 40 крупни изследвания и множество статии, които са обект на научен интерес и досега. Надяваме се, че съхраненото документално богатство в Научния архив на БАН ще има свой собствен принос в по-нататъшното проучване и популяризиране на неговите трудове.

1Ф. 9к, оп.1-2, а.е. 2820, 1667, 1701, 2053 и 3045

2Ф. 144 к, оп.1, а.е. 312

3 Ф 144, оп. 1, а.е. 159

4 Ф 144, оп. 1, а.е. 159, с. 1-3

5 Ф 144, оп. 1, а.е. 159, с. 10

ИНТЕРАКТИВНО СЛОВО ЗА ЗАВЕТИТЕ И НАСТОЯЩЕТО

Тервел Стилиянов

На 21 май 2010 г. се състоя Шестата студентска научна конференция и изложба на тема „Информация: универсалност и свобода – избор, достъп, прозрачност” под девиза „Да посветим живота си на истината”. Форумът бе посветен на националния празник на българската просвета и култура и на славянската писменост – 24 май и на 60-годишния юбилей на Държавния библиотечен институт (ДБИ) – днешното Специализирано висше училище по библиотекознание и информационни технологии (СВУБИТ).

Бяха представени общо 73 доклада в следните раздели: „Библиотекознание, библиография, книгознание”, „Информационни технологии”, „Културно-историческо наследство”. На кръгла маса бяха съобщени студентски рецензии на справочни, енциклопедични, монографични – традиционни и електронни издания. С конкурс студентите определяха феномена „свобода”.

На форума бяха представени създадените в СВУБИТ с участието на младите изследователи когнитологични портрети на преподавателите от по-старото поколение (Т. Топалова,

Л. Георгиев, С. Ленкова, Е. Златева и др.), тезаурус на езика на „История славяноболгарская” на Паисий Хилендарски, направен по граматически категории, което се осъществява след преписа на труда на ръка и на компютър; хуманитарна електронна библиотека „Хуманитариана” за философи, учени, дейци на културата и представители на художествено-творческата интелигенция.

Ректорът на СВУБИТ откри събитието, като представи обобщена картина на информационно-комуникативната сфера и библиотечното дело и припомни посланията на испанския философ Хосе Ортега-и-Гасет „Мисията на библиотекаря” от 1934 г. и на американския научен мениджър Венивър Буш „Механизация и памет” от 1939 г., които са основополагащи за формирането на мо-

дерните представи за феномена информация, за библиотекаря и за другите специалисти, работещи с информация. Проф. Стоян Денчев напомни посланието, от 12 септември 1949 г., отправено от легендарния ръководител на Българския библиографски институт и на Катедрата по библиотекознание в Софийския университет проф. Тодор Боров към курса за библиотекари в научните библиотеки при Народната библиотека, озаглавено „Да създадем новия библиотекар”. Именно след него на 18 септември 1950 г. се създава ДБИ –предшественик на СВУБИТ.

Изказващите се експерти специално изтъкнаха значението на докладите, посветени на морфологичните лингвистични панорами на съществени документи за формирането на гражданското съзнание.

Пред изтъкнати специалисти по различните проблеми на информационно-комуникативната сфера от центровете на информатизацията у нас и видни общественици, студентите предшестваха същинската част на своя ежегоден форум с Академичната интертекстуална аксиология „Плетение словес”. Интеракцията е основана на възлов свод от студентски изследвания. В нея е представена Трапезата на Словото на българската литература – на нейния наратив. Тя е създадена от проф. д.п.н. Александра Куманова и писателя Николай Василев. Стилът на Св. патриарх Евтимий Търновски, наречен от проф. Цветана Романска-Вранска, акад. Дмитрий Лихачов, акад. Иван Дуйчев и др. „плетение словес”, е основа на композицията. В жива монументална фреска бе олицетворена сцена на седналите около Трапезата на Словото български писатели (Св. Константин-Кирил Философ, Св. патриарх Евтимий Търновски, отец Паисий Хилендарски, Св. епископ Софроний Врачански, Любен Каравелов, Иван Вазов, Алеко Константинов, Елин Пелин, Йордан Йовков, Петко Ю. Тодоров, Николай Райнов, Димитър Талев, Димитър Димов) пред погледа на символизиращите образите на България и Дева Мария Българска....

Форумът се превърна в интерактивно слово за заветите на миналото и настоящето.

**ИЗЛОЖБИ В ЦЕНТРАЛНАТА СГРАДА НА БАН,
УЛ. “15-ТИ НОЕМВРИ” №1
Лидия Чолпанова, E-mail: refer1@cl.bas.bg**

© Стоян Лазаров/Stoyan Lazarov

В централната сграда на БАН е открита фото-изложба **„Животинският свят на България – неопенимо богатство”**, организирана от Института по зоология, БАН и посветена на Международната година на биоразнообразието. В изложбата са включени оригинални фотографии на сътрудници на Института, които представят разнообразието и богатството на българската фауна, през погледа на професионалиста. Изложбата е адресирана към всички любители на българската природа, както и към тези, които още не са открили нейната красота, разнообразие и уникалност.

Посетителите на изложбата могат да се запознаят с фотографиите на видове от българската фауна, включени в списъка на НАТУРА 2000, редки за страната видове, ценни ловни обекти и да прочетат интересна информация за тях. Показани са сухоземни и водни, безгръбначни и гръбначни животни; илюстрирани са заплахите за намаляване на биоразнообразието като замърсяване, жертви на транспорта, строителство и инвазивни видове.

© Борис Николов / Boris Nikolov
E-mail: lanius.bg@gmail.com

Представени са съвременни методи и средства за изследване на биоразнообразието както на терен, така и чрез лабораторни подходи: имунофлуоресценция, *in situ* хибридизация, диференциално оцветяване, сканираща електронна микроскопия, цитогенетични, молекулярно-генетични методи за изследване на биоразнообразието

на животните от едноклетъчни до бозайници. Изложбата илюстрира прилагането на такива методи за идентифициране на близки видове животни, на морфологично неразличими кръвни паразити по птиците, като причинителите на птича малария и други.

Към изложбата бе проявен голям интерес от различни медии — ТВ “ЕВРОПА”, Националното радио, агенция ФОКУС, вестниците „АзБуки”, „Телеграф” и др.

Николов / Boris Nikolov
nius.bg@gmail.com

© V. Popov

ПРЕДСТОЯЩИ ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2010)

Стефка Хрусанова, E-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

август

20 г. от смъртта на МАРИНЕЛО-И-ВИДАУРЕТА СОЙЛО (21.08.1919—08.1990), кубински медик, онколог, радиобиолог.

Чуждестранен член (1989).

01 август

115 г. от смъртта на ТРАЙКО ЦВЕТКОВ КИТАНЧЕВ (01.09.1858—01.08.1895), книжовник, обществен деец и преводач.

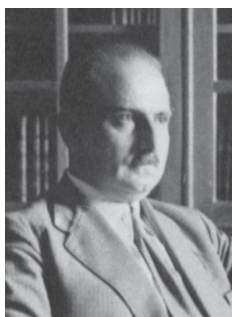
Редовен член (1884).

04 август

120 г. от рождението на ГЕЗА ФЕХЕР (4.08.1890—10.04.1955), унгарски археолог.

Чуждестранен член (1943).

05 август

115 г. от рождението на ЛЮБЕН АНГЕЛОВ ДИКОВ (05.08.1895—20.03.1973), юрист, държавен деец.

Редовен член (1943, изключен 1945, възстановен 1991).

06 август

100 г. от рождението на ЙОЗЕФ ПОУЛИК (6.08.1910—1998), чешки археолог.

Чуждестранен член (1979).

06 август

150 г. от рождението на ЛЮБА (ЛЮБОМИР) СТОЯНОВИЧ (6.08.1860—03.06.1930), сръбски филолог, историк и общественик.

Чуждестранен член (1926).

07 август

90 г. от рождението на КАЛЧО ИВАНОВ МАРКОВ (07.08.1920), лекар-микробиолог.

Член-кореспондент (1967).

08 август

30 г. от смъртта на ИВАН ЙОСИФОВ БУРЕШ (15.12.1885—08.08.1980), зоолог, ентомолог, библиограф и историк на българската зоология и естествознание.

Действителен член (1929).

09 август

45 г. от смъртта на КИРИЛ ПАВЛОВ ЗАРЕВ (03.10.1899—09.08.1965), растениевъд.

Академик (1961).

12 август

95 г. от смъртта на ДИМИТЪР ВЪЛЧЕВ ХРАНОВ (1846—12.08.1915), публицист, общественик.

Редовен член (1884).

15 август

120 г. от смъртта на **ПАВЕЛ ЦАНЕВ КАЛЯНДЖИ** (04.01.1838—15.08.1890), книжовник и общественик.

Дописен член (1871).

15 август

70 г. от смъртта на **РАФАИЛ ПЕТРОВ ПОПОВ** (14.08.1876—15.08.1940), историк, археолог, палеонтолог и спелеолог.

Дописен член (1937).

17 август

95 г. от рождението на **ЧАВДАР ПЕТКОВ ИВАНОВ** (17.08.1915), химик-органик.

Член-кореспондент (1967).

17 август

115 г. от рождението на **МУСТАФА АГАБЕКОГЛУ ТОПЧИБАШЕВ** (17.08.1895—1981), руски медик.

Чуждестранен член (1952).

19 август

45 г. от смъртта на **ТИТКО НИКОЛОВ ЧЕРНОКОЛЕВ** (24.04.1910—19.08.1965), аграрикономист, обществено-политически деец.

Член-кореспондент (1958). Главен научен секретар на БАН (1959-1961).

20 август

80 г. от смъртта на **АНТОН СТЕФАНОВ МИТОВ** (01.04.1862—20.08.1930), живописец, художествен критик и историк на изкуството, общественик и публицист.

Дописен член (1918).

21 август

115 г. от рождението на **АЛЕКСАНДЪР ПАВЛОВИЧ ВИНОГРАДОВ** (21.08.1895—16.11.1975), руски биогехимик.

Чуждестранен член (1974).

23 август

5 г. от смъртта на **ЧУДОМИР КИРИЛОВ НАЧЕВ** (24.02.1936—23.08.2005), лекар-кардиолог.

Академик (2003).

23 август

30 г. от смъртта на **БОРИС НИКОЛАЕВИЧ ПЕТРОВ** (11.03.1913—23.08.1980), руски инженер, специалист по автоматика и телемеханика.

Чуждестранен член (1974).

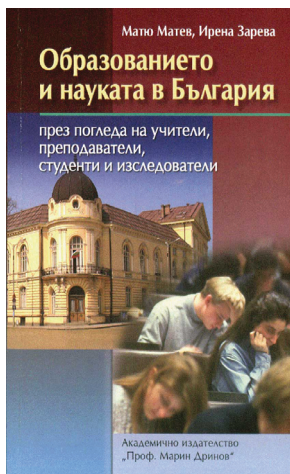
27 август

115 г. от рождението на **АНДРАШ АЛФЬОЛДИ** (27.08.1895—12.02.1981), унгарски археолог, историк, нумизмат. Работил в Германия и САЩ.

Чуждестранен член (1943).

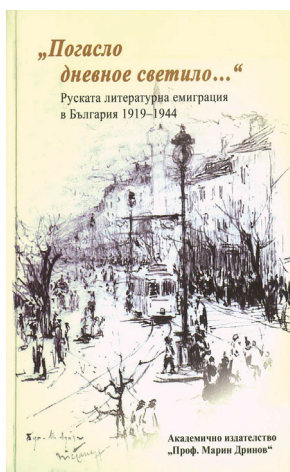
**КНИГИ ОТ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО “ПРОФ.
МАРИН ДРИНОВ”,
ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА
БИБЛИОТЕКА НА БАН
Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg**

МАТЕВ, Матю Вълчев. Образованието и науката в България : през погледа на учители, преподаватели, студенти и изследователи / Матю Матев, Ирена Зарева. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2010. — 238 с. : фиг. ; табл. ; Библиогр. с. 231-233
ISBN 9789543223527

System number [000131031]

Изследването е насочено към проблемите в средното и висшето образование и науката в контекста на присъединяването и членството на България в ЕС. Като отчитат голямото значение на тези дейности за икономическото развитие и конкурентноспособността в съвременните условия, наред със собствените анализи, оценки и препоръки за бъдещото развитие авторите реализират специално проучване на мнението на пряко участващите в образованието и науката (учители, преподаватели и студенти, научни дейци) с цел да бъде представено и тяхното отношение към състоянието и проблемите в тази сфера.

"ПОГАСЛО дневное светило..." : Руската литературна емиграция в България 1919—1944 / Състав. и науч. ред. Радостин Русев, Йордан Люцканов, Христо Манолакев. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2010. — 461 с. : ил. ; Бележки под линия ; Библиогр. в края на всяка статия

ISBN 9789548712637

ISBN 9789543224012

System number [000131306]

Включените в сборника текстове предлагат картина на руското емигрантско присъствие в България през 20-те — 40-те години на XX век. Представени са моменти от пребиваването на руските литературни емигранти в България и отношението между емигранти, емигрантски организации и българското общество и власт; портретувани са отделни представители на емигрантската интелигенция; емигрантски периодични издания.

СТОИЛОВА, Красимира Петрова. Неитеративна координация с предсказване / Красимира Стоилова. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2010. — 413, [1] с. : фиг. ; табл. ; Библиогр. с. 400-410

ISBN 9789543222681

System number [000130807]

Обект на изследване са предимно координация с предсказване с прилагане на неитеративна координация. Изведени са модели на йерархични системи, като е представено йерархично решаване на съответните оптимизационни задачи. Това позволява в определени случаи решението на оптимизационната задача да се получи в явен аналитичен вид. Съответните йерархични модели, изведените алгоритми за решаване и получаваните оптимизационни решения, както и практическите приложения са следствие от доразвитие на метода на неитеративната целева координация, публикуван вече като научен резултат. При синтеза на основните оптимизационни задачи чрез неитеративната координация с предсказване е извършен сравнителен анализ с известните методи за решаване на съответните класове задачи и с разработения метод на неитеративна целева координация. Направени са сравнения в табличен и графичен вид. Получените формални изводи и резултати позволяват използването им при решаването на оптимизационни задачи от различни приложни области в реално време.

НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

АНДОНОВА, Мая. Един миг вечност / Мая Андонова. [Б. м.] : Пакс корпорация, [б. г.]. — 24 с.
ISBN 9789549234145

System number [000124655]

БАКАЛОВ, Тотю. Светкавици в мрака / Тотю Бакалов. —

Стара Загора : Лаген, — 2009. — 575 с. : портрети ; снимков материал

ISBN 9789543460250

System number [000124078]

БАРДАРОВ, Иван Николов. Експериментална психология : Ч. 2.

София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 292 с. : ил. ; Библиогр. след всяка тема

ISBN 9789540727370

System number [000120654]

БОРИСОВ, Орлин Николов. Свободи на движение в Европейския съюз / Орлин Николов Борисов, Татьяна Стефанова Хубенова-Делисивкова, Мария Костова. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 216 с.

ISBN 9789540728303

System number [000120257]

ВАНКОВА, Звезда. Гражданско наблюдение в полицията 2007-2008 г. : Докл. / Звезда Ванкова, Алексей Папмпоров ; Екип: Анна Николова и др. — София : Институт Отворено общество, 2009. — 101 с. : ил. ; Авт. дадени на гърба на загл. страница

ISBN 9789549828849

System number [000124593]

ВЕЖИНОВ, Павел. В един есенен ден по шосето : [Сборник с разкази] / Павел Вежинов. — София : Дамян Яков, 2009. — 192 с.

ISBN 9789545274527

System number [000124599]

ВИДЕНОВ, Владимир. Паметта на пясъка : Лирика / Владимир Виденов. — София : Аб, 2005. — 40 с.

ISBN 9547375555

System number [000124605]

ГЕОРГИЕВ, Адриан Георгиев. Систематичен курс по компютърен нотопис / Адриан Георгиев — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 135 с. : ил. ; Речник на термините от MIDI и цифров знак с. 125-134 ; Библиогр. с. 135

ISBN 9789540727035

System number [000123149]

ГЕОРГИЕВА, Мариана Василева. Синтактични аспекти на гносеологическата недостатъчност : Дефицити на предикацията / Мариана Василева Георгиева. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 188 с. : Библиогр. с. 184-187

ISBN 9789540728735

System number [000124097]

ГОЛЯМАТА война 1914—1918 : Студентска конференция, март 2009 г. / Състав. Борислав Гаврилов Гаврилов. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 303 с. : Бележки под линия

ISBN 9789540729022

System number [000120255]

- ГОРБАНОВА, Нели. Свещ на прозореца : Стихотворения / Нели Горбанова. София : Звезди, 2009. — 64 с. : ил.
ISBN 9789549514971
System number[000124094]
- ДАМЯНОВ, Дамян Петров. Заедно : [Поезия] / Дамян П. Дамянов, Петър Д. Дамянов ; Ред. Надежда Захаријева. — [Б. м.] : Нитон, 2009. — 46, [1] с. : сн. ; Заветът на баща ми : Стихотворения / Петър Д. Дамянов (с. [3]-20) ; Мойто момче / Дамян П. Дамянов (с. 21-46)
ISBN 9789543470310
System number [000124625]
- ДИМАНОВ, Ивайло. Добър вечер, г-жо Тъга! : Поезия / Ивайло Диманов София : Джойс Медия, 2008. — София : Джойс Медия, 2008. — 83 с. : ил
ISBN 9789549222913
System number [000124083]
- ДИМИТРОВА, Алексения. Тайните досиета на царя : Секретните документи за Симеон Сакс-кобурготски, писани и събирани от Държавна сигурност от 1946 до 1993 г. / Алексения Димитрова. — София : Вестникарска група България Пловдив : Багра ЕООД, [2009]. — 384 с. : факс ; [Авт. прави документални разследвания в българските секретни архиви от 1990 г. първоначално като журналист във в. «Поглед», а от 1995 г. - във в. «24 часа». «Тайните досиета на царя» е резултат от многомесечна работа на Алексения Димитрова в архивите на Държавна сигурност. Тя е прехвърлила над 3500 страници, за да илюстрира безпристрастно как е бил следен Симеон Сакс-кобурготски в продължение на много години от хора дори от най-близкия му приятелски кръг. ; Кн. съдържа 150 факсимилета на секретни документи] ; Използвани документи с. 383
ISBN9549244816
System number [000124387]
- ДИМИТРОВА, Златка Димитрова. Основи на аптечната практика и бизнес / Златка Димитрова, Илко Гетов. Основи на аптечната практика и бизнес / Златка , Илко Гетов. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 384 с.
ISBN 9789540728001
System number [000124143]
- ДИМИТРОВА, Златка Димитрова. Фармацевтични грижи / Златка Димитрова, Валентина Петкова, Станислав Георгиев. — 2. изд. София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 420 с.
ISBN 9789540728681
System number [000124130]
- ДОНЕВ, Гълъб. Наръчник по безопасност и здраве при работа в предприятието : Приложен коментар. Инструкции за безопасна работа. Нормативна уредба / Гълъб Донев, Калина Петкова, Иван Кокалов. — София : Труд и право, 2009. — 687 с. : табл.
ISBN 9789546081650
System number [000124586]
- ДУКОВ, Иван Любомиров. Химична връзка и строеж на молекулите / Иван Дуков, Цвети Цветков. — София : Българско водородно общество, 2009. — 200 с. : ил. ; схеми ; графики ; табл.
ISBN 9789549241419
System number [000124647]
- ЕЛ-АСКАЛЯНИ, ибн Хаджер. Задгробният живот / Ибн Хаджер Ел-Аскаляни ; Прев. Джемал Хатип. — София : Главно мюфтийство на мюсюлманите в Република България, 2009. — 127 с.
ISBN 9789549880298
System number [000124638]

ЖЕЧЕВ, Иван. Моите житейски пътеки / Иван Жечев Костадинов ; Ред. Атанас Друмев Пеев. — Добрич : Матадор 74, 2009. — 191, [1] с. : ил.

ISBN 9789543711710

System number [000124554]

ЗА ЧЕСТТА и славата на България. Българските бойни знамена / Екип на Нац. военноисторически музей, Соня Пенкова, Даниела Цанкова ; Ред. Агенция “Фокус” ; Сн. Татяна Узунова и др. — София : Студио Витамин Арт, 2009. — 223, [1] с. : ил.

ISBN 9789549245011

System number [000124672]

ЗЛАТНОТО сечение. Седми скрижал на Завета : Кн. 8. — София : Интервал, 2009. — 191, [2] с.

ISBN 9789549193886

System number [000124575]

ЙОСИФ митрополит. Да пазим Божия закон : Сборник с проповеди, статии, поздравления, интервюта и сценарии / Негово Високопреосвященство митрополит Йосиф на САЩ, Канада и Австралия. — София : Омофор ; Фондация Покров Богородичен, 2009. — 504 с. : [Книгата е сборник с проповеди, статии, поздравления, интервюта и сценарии от телевизионни предавания, публикувани у нас и в чужбина от 1973 г. до 2008]

ISBN 9789549700800

System number [000124206]

КАМЕНОВА-ДОЧЕВА, Лилия. Да посееш доброта / Лилия Каменова-Дочева. — София : Печатница Славейков, 2008. — 127, [2] с. : ил.

System number [000124560]

КАПИТАЛЪТ срещу капитализма. Капиталовото всевластие в съвременни измерения. (Доколко девалвира намиращата се в икономическа криза капиталистическа система) : Кн. 3. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2008. — 474 с. : ил. ; Резюме на рус. ез. с. 458-466 ; Резюме на англ. ез. с. 467-473

ISBN 9789543222971

System number [000115805]

КЕРЕН, Цви. Еврейската общност в Русчук : От периферия на Османската империя до столица на Дунавския вилает 1788—1878 / Цви Керен ; Прев. от иврит Ангел Чолапчиев. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 355 с. : ил. ; Бележки под линия ; Индекс на имената с. 345-348 ; Индекс на географските названия с. 349-351 ; Индекс на понятията и термините с. 352-353 ; Библиогр. с. 328-344

ISBN 9789540727981

System number [000120277]

КОБЕР, Инге. Старите градини и техните градинари / Инге Кобер ; Ил. Инге Кобер ; Прев. от нем. ез. Боян Ангелов. — София : Богианна, 2009. — 90 с. : ил.

ISBN 9789546760760

System number [000124566]

КОНДАРЕВ, Ивайло. Въпроси и отговори от практиката на предприятията по ЗДДС / Ивайло Кондарев, Мая. — София : ОРКП Мисъл, 2009. Жотева. — 48 с. : ил.

ISBN 9789548006095

System number [000124244]

ЛАЛЕВ, Петя. Венецът : Любовна лирика / Петя Лалева. — София : Интеграл-Г, 2009. — 52 с. : ил.

ISBN 9789548859394

System number [000124602]

- ЛАЛЕВА, Петя. Небесна манна : Духовна лирика / Петя Лалева. — София : Интеграл-Г, 2008. — 42 с. : ил.
ISBN 9789548859387
System number [000124606]
- МАЙЕР, Мира. Ислямските движения в Близкия Изток / Мира Майер. — София : Парадигма, 2008. — 160 с. : Политика и сигурност
System number [000124654]
- МАЛИНОВА-АНТОНИ, Марсиа. Южният кръст / Марсиа Малинова-Антони. — Габрово : Екс-прес, 2009. — 326 с. : ил.
ISBN 9789549036923
System number [000124580]
- МИЛКОВ, Павел Страшимиров. Справочник на филмовия и телевизионния оператор / Павел Страшимиров Милков. — София : Титра, 2008. — 400 с. : ил. ; Библиогр. с. 39
ISBN 9789549225310
System number [000108420]
- МИНАСЯН, Гарабед Ардашес. Финансово програмиране / Гарабед Минасян. — 3. прераб. и доп. изд. — София : Класика и стил, 2008. — 500 с. : фиг. ; табл. ; Библиогр. с. 477-482
ISBN 9789543270507
System number [000124651]
- МИХАЙЛОВ, Жельо. Плажна култура / Жельо Михайлов ; Худож. Васил Ангелов. Хасково : Печатница Полиграфюг, 2009. — 55 с. : ил.
ISBN 9789549246810
System number [000126307]
- МЛАДЕНОВ, Асен. Трънските думи : Речник на регионалния говор / Асен Младенов. — София : ДТМ, 2009. — 240 с. : + 1 с. карта
ISBN 978954938007
System number [000124085]
- МЛАДЕНОВА, Марина. Стъпала : Четиридесетница ўў. Хроника на преживяното / Марина Младенова. — София : Артграф, 2009. — 121 с. : ил.
ISBN 9789549401295
System number [000124218]
- МУСИНСКИ, Данаил отец. Дневникът на един свещеник 1941 — 1962 / Отец Данаил Мусински ; Състав. и ред. акад. Иван Радев. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 328 с.
ISBN 9789540728988
System number [000124209]
- НАУДАШЕР, Едуард. От чирак в строителството на диги до пионер в индустриализацията на България : Спомени / Едуард Наудашер ; Прев. от немски Стоян Станчев. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 136 с. : снимки
ISBN 9789540728391
System number [000120280]
- НАЧАЛАТА на българския парламентаризъм = Beginning of Bulgarian parliamentarism / Състав. от Държ. агенция «Архиви» ; Авт. на статиите Валери Колев, Пламен Митев ; Ред. и състав. Ира Георгиева, Валентина Петрова ; Худож. Михаил Танев. — [София] : Народно събрание, [2009]. — 119 с. : ил.
ISBN 9789542206217
System number [000124680]

- НИКОЛОВ, Венцеслав. Крадци на сенки / Венцеслав Николов. — София : Печатница Симолини — 94, 2009. — 140 с.
ISBN 9789549236910
System number [000124571]
- ОБРЕШКОВ, Обрешко. Българският учител през вековете / Обрешко Обрешков. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 272 с. : Бележки под линия
ISBN 9789540729107
System number [000124096]
- ПАВИЧ, Милорад. Пейзаж, рисуван с чай : Роман / Милорад Павич ; Прев. от сръбски ез. Русанка Ляпова. — София : Алтера, 2009. — 368 с.
ISBN 9789549757279
System number [000124783]
- ПЕНО, Здравко М. Основи на православната вяра : (Катихизис) / Здравко М. Пено ; Прев. и науч. ред. д-р Свилен Тутеков. — Велико Търново : Синтагма, 2008. — 240 с.
ISBN 9789549210613
System number [000124780]
- ПЕНЧЕВ, Ваньо. Разкази / Ваньо Пенчев. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 68 с.
ISBN 9789540728612
System number [000120235]
- ПЕТКОВА, Искра. Живот в оцеляване : Кн. 1. Екзистенциално-езотерични приказки за млади и възрастни : 2. Из страниците на непубликуваните ръкописи / Искра Петкова. — София : Wini — 1837, 2008. — 124 с.
ISBN 9789549437126
System number [000124274]
- ПЕТЪРНИШКИ, Иван. Техника за емоционална свобода / Иван Петърнишки. — 2. прераб. изд. — София : Феникс, 2009. — 142 с. : ил.
ISBN 9789548890564
System number [000124118]
- ПОДОБРЯВАНЕ на административния капацитет и професионализма на БСК и членуващите в нея браншови и регионални организации и структури : Уч. материал / Българска стопанска камара. — София : Българска стопанска камара, 2009. — 129 с. : ил.
System number [000124251]
- ПРАКТИЧЕСКА психиатрия : Наръчник за психиатрично отделение : Т. 1. Обща и специална психиатрия : Т. 2. Съдебна психиатрия / Под ред. на Д-р Петър Маринов, Доц. д-р Владимир Велинов. — София : Ася -Росен Младенов, [2009]. — 390 с. : ил. ; — 232 с. : ил. ; Библиогр. след всяка тема
ISBN 9789548304047
ISBN 9789548304054
System number [000124233]
- РАДЕНКОВА-ЯНЕВА, Магделинка Златкова. Химия в строителството : [Учебник] / Магделинка Златкова Раденкова-Янева. — София : Университет по архитектура, строителство и геодезия, 2009. — 289 с. : ил. ; схеми ; табл.
System number [000124637]
- РАДО, Петер. Децентрализация на училищното образование в България : Доклад / Петер Радо. — София : Институт Отворено общество, 2009. — 76 с. : табл.
ISBN 9789549828818
System number [000124648]

РАЙКОВ, Здравко. Пари за здраве : Как да забравим за терзанията дали ще свържем двата края между аванса и заплатата и да постигнем финансова независимост / Здравко Райков. — София : Дармон, 2008. — 596 с.

ISBN 9789549051186

System number [000124126]

РАКИТ, Хамад Хасан. Садака — религиозно и социално значение / Хамад Хасан Ракит ; Прев. Айхан Селиман. — София : Главно мюфтийство на мюсюлманите в Република България, 2009. — 127 с.

ISBN 9789549880304

System number [000124621]

РАЛЧЕВА, Кирил. Ръководство по генно инженерство / Кирил Ралчев и др. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 119 с. : ил.

ISBN 9789540726199

System number [000124268]

РИКОВ, Васил. Пожалете бягащия вълк : Разкази за животни и хора / Васил Риков. — София : Българска книжница, 2009. — 168 с.

ISBN 9789543801268

System number [000124611]

РОУЧ, Геше Майкъл. Шлифованият диаманти : Буда за управлението на вашия бизнес и на вашия личен живот / Геше Майкъл Роуч ; Прев. Людмила Левкова. — София : Жануа-98, 2009. — 343 с.

ISBN 9789543760237

System number [000124099]

РУСЕВ, Колю. Служих на България : Спомени / Колю Русев. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 260 с.

ISBN 9789540727479

System number [000124067]

РЪКОВОДСТВО за определяне на местообитания от европейска значимост в България / Анна Ганева и др. ; Ред. Веселина Кавръкова и др. — 2. прераб. и доп. изд. — София : WWF — Световен фонд за дивата природа ; Зелени Балкани — Федерация на природозащитни сдружения ; Министерство на околната среда и водите., 2009. — 132 с. : ил.

ISBN 9789549433081

System number [000124210]

СЕРГИЕВ, Стефан. Веселин Топалов. 250 шахматни победи / Д-р Стефан Сергиев. — София : Звезди, 2009. — 311 с. : ил.

ISBN 9789549514919

System number [000124248]

СЕРГИЕВ, Стефан. Гата Камски. 150 шахматни победи / Д-р Стефан Сергиев. — София : Звезди, 2009. — 155 с. : ил.

ISBN 9789549514902

System number [000124247]

СТОЙНОВ, Павел Тодоров. Приключенията на Ситалк от Стримон до Киликия / Павел Стойнов. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 120 с.

ISBN 9789540728162

System number [000124123]

ТЕНЕКЕДЖИЕВ, Любомир Г. Тайнството брак : (Догматико-патрологично изследване) / Любомир Г. Тенекеджиев. — София : Добротолюбие, 2009. — 180 с. : Библиогр. с. 171-180
ISBN 9789549401288
System number [000124202]

ХАБРИЕВА, Талия. Теория на съвременната конституция / Талия Хабриева, Вениамин Чиркин ; Прев. от руски. — София, Велико Търново : Унив. изд. Св. Климент Охридски, Унив. изд. Св. Св. Кирил и Методий, 2009. — 367 с.
ISBN 9789540728704
ISBN 9789545246999
System number [000120217]

ЦВЕТКОВА-КАЗАНДЗИ, Силвия Валентинова. Икономика и цифровизация на електронните медии : (Медиа практики в България и Гърция) / Силвия Валентинова Цветкова-Казандзи. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 238 с. : фиг. ; табл. ; Бележки под линия ; Библиогр. с. 217-237
ISBN 9789540728254
System number [000120250]

ЧАКОВА, Йорданка. През девет дерета : Разкази / Йорданка Чакова. — София : Виденов & син, 2009. — 79 с.
ISBN 9789548319492
System number [000124084]

ЧИФЛЯНОВ, Благой Димитров. Православна литургия / Благой Димитров Чифлянов. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 350 с. : ил. ; Библиогр. с. 331-342
ISBN 9789540726861
System number [000114402]